

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 centims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mitj. 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

Coro de doctors de «EL PUEBLO QUE RABIÓ»

—A judicar pels símptomas
qu' estém veient en ell,

pot molt ben ser que 's curi...
ó que hi deixi la pell.

SALMERÓN A BARCELONA

ROBANTSE D. Nicolau Salmerón en la nostra ciutat, la comissió directiva de la Fusió republicana no cregué convenient intentar la celebració de un *meeting* públich. Suspesas com están las garantías constitucionals era precis recabar de las autoridades son consentiment, y aixó ho considera denigrant tot republica que aspiri á exercir los seus drets al amparo de la ley, sense necessitat de tenir que pidolar lo beneplácit de las autoridades, pera realisar un acte d'oposició.

Lo permís pera la celebració del *meeting* s' hauria concedit ó s' hauria negat. La negativa hauria implicat un desaire que no hi ha cap necessitat de anarlo á buscar: la concessió hauria implicat una cosa pitjor encare: hauria proporcionat un argument, sofisticat com tots los qu' emplean ells, als que s' empenyan en sostenir á tota costa l' estat anormal de Barcelona.

—Ja ho veuén,—haurien dit—ab la suspensió de las garantías, fins los republicans poden reunir-se ¿quina necessitat hi ha, donchs, de aixecar aquesta suspensió?

Pero nosaltres que no podem passar perque s' falsifiqui la lógica, com aquí s' falsifica tot; nosaltres que creyent que aqueixa prolongació del estat de suspensió de garantías, á mes de ser un abús intolerable constitueix un desdoro inferit á la culta, pacífica y democrática Barcelona, ns resignarem á no celebrar *meeting* ab tot y jutjarlo de molta necessitat.

Cauhen, donchs, per la seva base las suposicions gratuïtas que feya *El Noticiero*, al indicar que l' *meeting* no s' realitava per haver surgit diferencias en las filas dels republicans fusionats de Barcelona. Consti ara per sempre que no hi ha tals diferencias apropiades de aquest ni de cap altre assumpto. El *Noticiero* podrà dedicarse tot lo que vulga á donar gust als enemics de la Fusió republicana, á tots quants comensan á mirar ab temerosa rezel la importancia que aquest moviment de sólida y seria concentració va adquirint á Barcelona, á Catalunya y á Espanya entera... Ja sabem á lo que obliga la lluyta pels cinch céntims. De la mateixa manera que avuy *El Noticiero* fa l' joch de nostres adversaris, un altre dia farà l' nostre.

Dihém aixó á propósit dels insidiosos comentaris que ha dedicat á la vetllada política verificada la nit del diumenje en lo Circul republicá del Carrer de la Portaferrisa, ahont tinguerem la satisfacció d' escoltar la paraula dels Srs. Corominas, Avila, Sol y Ortega, Morayta y Salmerón.

Dels notables discursos pronunciats pels Srs. Sol y Salmerón n' ha volgut treure partit aquell periódich per inflar una verdadera dissidencia, sense considerar que tota infladura al cap-de-vall no es res mes que vent.

¿Qué digué l' Sr. Sol y que respongué l' Sr. Salmerón que no estiga perfectament dintre de las bases de fusió acordadas en la Assamblea de Reus y ratificadas en la de Madrid, ab lo concurs de tots los republicans espanyols? Res ha de trobar *El Noticiero* ni ningú del mon en los dos indicats discursos que discrepi lo mes mínim dels fins y dels propósits de la Fusió, aixis com tampoch dels medis que aquesta preconisa pera realisarlos. Desafiém á que se ns indiqui la mes petita, la més insignificant discrepancia.

Lo que hi hagué en los dos discursos es lo que hi ha en la cara dels homes, que no se n' troban dos de iguals, lo que hi ha en lo temperament de las personas, tan diversos en sos distints graus de impetuositat y ardor, de serenitat y calma. Pero las foras dels homes de fersona y hasta de temperament dissemblants poden y solen cooperar ab gran eficacia al logro de un fi comú.

Lo Sr. Sol y Ortega després de aplaudir l' alcans polítich de las fructuosas campanyas de propaganda realizadas per en Salmerón y altres dignes membres del Directori, cregué noble y francament que devia ferse alguna cosa mes, com per exemple posar cada campanya en relació ab los actes polítichs del govern tan funestos á la sort del país: apelar de continuo á las manifestacions públicas pel carrer, si l's *meetings* no bastessen, y fins al tancament de portas y á l' endolament dels balcones, tal com ho feren los irlandesos si no s' donava als ciutadans altre medi d' expressar lo seu disgust y de fer efectiva la seva voluntat soberana: en una paraula procurar que la Fusió republicana s' fassa en cada cas lo paladí de las aspiracions públicas en contra dels disbarats dels governs de la restauració.

Lo Sr. Salmerón recullí ab gran eloqüencia y no menor sinceritat las indicacions fetas pel Sr. Sol y prometé exposarlas fidelment al Directori, fent de pas algunas observacions respecté d' ellas, fillas de son modo especial de sentir y relativas á meras qüestions de detall, y que no afectan de cap manera als bons desitjos exposats ab tanta franquesa pel dign president de nostra corporació directiva provincial.

Los que ab motiu de aquests dos discursos han fet notar desseguida l' esclat de una dissidencia, somfan.

Se tracta no de una qüestió de principis ni tan sols de conducta general, sino de táctica y de oportunitat, mediant un senzill cambi de impresions fet en forma amistosa y correcta. Tant lo Sr. Sol, com lo Sr. Salmerón, com tots los republicans fusionats sentim la necessitat d' emprendre una marxa resolta y enérgica; la necessitat imperiosa de caldejar lo forn y de atreure'ns la cooperació eficaz de tots los elements del país disgustats y exasperats per las continuas disbauxas dels partits monárquichs.

Podrá lograrse aixó seguint en todas sas parts lo plan indicat pel Sr. Sol y Ortega, ó acomodantlo mes ó menos á las exigencias del moment: aixó, en últim cas qui ho té de resoldre es lo Directori, y la seva resolució, siga la que s' vulga, tindrà forsa executiva per tothom sens excepció, puig tothom comprén que l' eficacia y prestigi de la Fusió republicana deuen afiansarse en una sólida y estreta disciplina. Y ningú s' donará per ofés de que no preponderi son especial projecte en tots los seus detalls, perque no hi ha ja ningú entre nosaltres que siga tan petulant qu' en meras qüestions de táctica, no ja de conducta, se crega superior á las maduras decisions de la direcció suprema del partit.

No hi ha res, donchs, de lo que s' murmura. Ni l's companys de corporació del Sr. Sol, tenen lo mes mínim motiu de disgust per las manifestacions que en nom d' ells feu en la vetllada del diumenje, ni ha de faltarli may á una inteligencia tan poderosa y á una voluntat tan viril y enérgica com la del Sr. Salmerón l' apoyo leal y decidit de tots los seus correligionaris de la Fusió. Los que parlan de dissidencias intempestivas han de saber y entendre qu' estém ja curats de certs vicis funestos. Los republicans de la Fusió no som com los monárquichs, que en sas lluytas per la tallada, saben aprofitar todas las contingencias pera ferse premiar ab destinos y altres gangas y ó bé son sumisos fins á l' anulació de sa conciencia y ó bé son rebeldes fins á lograr que l's cridin á capítul.

No, nosaltres treballém desinteressadament per la causa de la República qu' es la de la Patria, y si pel major desitj d' acert sabem exposar franca y lealment los nostres pensaments, sabem també portar lo nostre entusiasme á las decisions adoptadas per la Direcció legitima que ns hem donat, segurs de que tant com los actes mes ó menos importants y atrevits que pugan realisarse, ha de valernos, davant del país, l' exemple constant de la nostra cohesió y de la nostra serietat.

P. K.

U' en Woodford ha senyalat al nostre govern un terme precis per acabar la guerra, advertintli que si no s' acaba l' govern dels Estats Units obrará conforme cregui convenient intervenint en la qüestió de Cuba. Aixó s' ha dit aquests dies per periódichs estrangers de gran crédito y per diaris nacionals. Lo govern ho nega, y en Woodford calla com una estatua.

Que hi ha hagut alguna cosa, es indubtable. Que Espanya está cada dia en pitjor situació es cosa que se sent y s' respira. Que aquest sistema de enervants reservas, de misteris botxornosos y de secretas humillacions no pot continuar es una creencia cada dia mes arrelada en lo cor dels espanyols.

Molta sanch se ns ha arrebatat, molts diners se ns han fet malbé. Pero hi ha una cosa que val mes que l' or y hasta que la vida: l' honra, y aquesta no hem de consentir que ningú la trepitji, ni l's embaixadors estrangers, ni l's governants espanyols.

Ha vingut de Madrid la causa de n' Sempau Barril, havent dispost lo Suprem Consell de Guerra que torni al estat de sumari. Segons sembla precisa averiguar previament si l' acusat es ó no anarquista, per determinar lo procediment á que ha de subjectarse'l. Aixó es lo que demaná la seva defensa.

Lo fallo del Consell Suprem de Guerra está dintre de un criteri de serena justicia y ns inspira una consideració. Aném á formularla.

¿Qué hauria succehit si l' Auditor de guerra no s' hagués demostrat disconforme ab la sentència de mort proferida pel Consell reunit á Atarassanas després de un judici sumaríssim? Senzillament, que no tenint que anar las sentencias en tal classe de judicis dictadas á la sanció dels Tribunals superiors, á horas d' ara l' jove Sempau ja seria fusellat.

De manera que deu la seva nova situació, y ab ella, de moment, la conservació de la vida, á una circumstancia purament accidental, á l' existencia de una diversitat de criteri entre l' Consell y l' Auditor, cas que no sempre s' presenta, y que surteix efectes de gran trascendencia que la ley havia de preveure y no ha previst.

Molt valdrá, si s' vol, la defensa de la societat; pero, en lo nostre concepte, val molt mes encare la defensa de la justicia.

Los carlins de la comarca de Sant Llorens dels Pi-teus van sortir l' altre dia al camp á moure un gran xivari. Armats de escopetas y de bastons els que no tenian armas de foc, y fent els soldats pel camí s' dirigiren al Santuari de la Mare de Deu del Hort, tristement célebre per las salvatjes barbaritats que sobre indefensas personas lliberals cometé Mossen Benet durant la guerra dels set anys.

Un cop allí pronunciaren peroratas sense fré, donaren vivas desbocats, feren l' exercici, tiraren tiros al ayre fins á agotar las municions, y valentse de un canó vell que tenian amagat en aquellas brenyas se posaren á fer salvas, com si aquella altura sigués la de Montjuich y ja n' siguessen amos.

Es inútil dir que intervingueren en aquesta desfregada *juerga* alguns capellans, y que algun arcaldé que á tota costa devía evitarla, no ho feu, y mes aviat l' alentá.

Ara voldria saber qu' es lo qu' esperava l' general Azcárraga pera posar coto á aquests provocatius desmans.

¿Guardaria tal vegada á que de una manotada li tiresin el llorón en l' ayre y li cubriessin el cap ab una boyna?

Al sortir de San Sebastián la familia real, se va notar que no s' permeté l' entrada al andén de l' estació sino á contadas personas. La linea desde la capital de Guipúzcoa á Madrid, estava guardada per parellas y destacaments de forsa pública, colocats de kilómetro en kilómetro. A la estació de la capital d' Espanya molts militars y molts capellans. Al baixar dels wagons las personas de la real familia lo primer que feren signé besar l' anell á un arquebisbe. De l' estació al Palau Real, los carrers estaban ocupats militarment.

Y prou noticias.

Y cap comentari.

En certs cassos los comentaris son com las profesions: van per dintre.

Los mambisos al entrar á Victoria de las Tunas, van portarse ab una benignitat, que deu haver omplert d' entusiasme l' cor sensible del Oncle Sam.

Figúrinse que van matxetejar á 68 voluntaris, van saquejar todas las botigas de la població y van enviar al altre barri á dos comerciants, á cinch fills de aquests, á una dona, á nou noys y á vuit personas mes.

No desconffio de veure com á n' aquests tigres lo govern *yankée* en justa admiració á las sevas hassanyas els envía la creu de beneficencia.

Si en alguna ocasió un presidari qualsevol té la humorada de denunciarlos, quan de nit vinga la policia á casa de vostés franquejinhli desseguida las portas ó permétinhli que las esbotzi; obrinhli tots los calaixos ó tolerin que l's espanyi, y si aixó no basta mirin ab calma com tira envans á terra, desenrajola todas las habitacions, y per fi de festa l's posa presos. En tal cas, se gueilleixin y no protestin.

Aixó ha succehit á Tetuan, no de Africa, sino d' Espanya, á un petit poble situat extra-muros de Madrid.

Tots aquests atropellos se varen cometre per la policia á consecuencia de la denuncia falsa de un presidari.

Després vé alló tan senzill:—Ja poden tornarse'n á casa, que ns hem equivocat; aixó no ha sigut res.

¿Y cuidado qu' en la provincia de Madrid encare no están suspesas las garantías constitucionals!...

Confesso que casi m' hi conngout al llegir la retractació que ha fet dels seus errors, aquell célebre ex-escolapio Bartomeu Gabarró, que tant va donar que parlar á Catalunya ab las sevas campanyas, las quals tant tenian de anti-clericals, pero encare mes de vividoras.

Prompte l's que al principi n' feyan algun cas, varen conèixer qui era y á lo que anava, tractantlo com se mereixia. Consti que ni l's franc-masóns varen volerlo admetre en una de las sevas logias. Al revés, varen jutjarli una broma una mica pesada, puig he sentit dir que tapat d' ulls com estava la nit que sollicitava l' seu ingrés, varen acompanyarlo á la montanya de Montjuich y allí l' van deixar.

Ja d' ell se n' havia perdut fins casi l' recort, quan tot d' una reapareix á Roma, arrepenit y convertit, y suscribint una carta al bisbe Catalá, prometentli qu' en lo successiu será un modelo de virtut y un exemple de sumissió católica.

Molt desitjém qu' en las noves vias qu' emyrén siga

mes afortunat qu' en las que avants recorria... perque aixis, potser ab el temps hasta arribará á fer algun miralet.

D. Jaume pot contribuirhi molt. Si com á proba de carinyo espiritual li envia un bon caixó de puros de l' Habana beneh'ts, tinga per segur que li estimulará la imaginació, y ab l' imaginació desperta l' insigne Gabarró es capás dels majors prodigis.

CARTAS DE FORA.—*Vilassar de Dalt.*—En las vehinas poblacions va matarse tocino, cosa qu' encare aquí no s' ha fet, y alguns tenders cansaladers van anar lo divendres á provehir per vendre aquí l' dissipat aquells gustosos productes. Entre aquests industrials s' hi conta un tal Negre, que per més senyas es regidor, de manera que tots los seus colegas en cansaladeria pensavan:—Fent en Negre lo que fem nosaltres, l' arcalde no dirá res.—En efecte, res va dirlos l' arcalde durant lo dissapte, mentres en Negre va vendre; pero l' diumenje quan aquest ja estava llest, vá presentarse l' agutzil per la plassa y per las tendas, fent retirar tota la vianda fresca y prenent de una taula un tros de llumillo que valia uns deu rals.—Aixó fa que s' digui que si á Vilassar no s' pot vendre porch, en cambi s' poden fer porcadas.

* *Tarragona.*—En vista de que no donavan resultats las rogativas que per obtenir la pluja se celebravan feya molt temps á l' altar major de la Catedral, disposá l' autoritat eclesiástica que sortissen pel carrer, com si las parets y ls sostres del temple privin de que la veu dels capellans y las oracions dels fidels puguin arribar al cel.—Va efectuarse la mistica manifestació á las cinch de tarde del diumenje trayentse l' Sant Cristo gros, sortint un bon número de cucurullas y tota la llopada devota, l' arcalde y una gran recua de ratas de sagristia. Y com si ni ab tot aquest aparato, tingués confiança en l' éxit, l' arquebisbe dirigi la paraula al seu remat dihent que l' no ploure era degut á la poca fé que hi ha entre ls homes de la terra.—Aixis ells sempre quedan bé. Encare que algú hi haurá que lògicament pensant object:—Poca fé devén tenir vosaltres quan demanéu la pluja y al Cel no s' dignan escoltarvos. D' altra manera, en bona justicia distributiva, plouria sobre ls camps é hisendas dels que van á las rogativas, quedantse en sech las propietats dels que no hi van.

MEDITACIO

Pues senyor, jo no ho entench: com més candelas encench, més y més creix la foscó y trobo que tinch més pór. ¿Pór de qué?... ¡Oh! Aquí está l' quid! Ens trobem en un bullit, en el qual un ja no sab si l' dolor que té l' té al cap, ó als peus, ó al cor, ó á la pell, ó á la perdin... ó al clatell. Qu' estém mals, es induptable; que aixó s' ho ha d' emportá l' diable, es casi ja tan segú, que jo no topo ab ningú que al dirli aquesta opinió no m' contesti:—Té rahó.

Dupto que may s' haja vist pais més magre y més trist y ab las maluras á sobre que avuy soporta aquest pobre. A Cuba, sacramental; á Manila otro que tal; els carlistas bellugantse; els moros fent aná en dansa tota la gent del *Furor*, el *Terror* y l' *Destructor*; els yankees mirant si ls dém la camisa que portem; els juheus aprofitant la nostra escassés de arjant y fentnos pagá en l' apuro dos ó tres cents rals per duro... es dir, vaja, un guirigay que no s' havia vist may, y que casi no puch creure que may més se torni á veure.

A tothom ho sento dir: —Aixó, noys, no por seguir.— Y no obstant aixó, segueix y l' poble manso ho sofreix, mirant ab indiferencia com li apuran la paciencia y á mansalva e li ataca el codíeh y la butxaca, de lo qual, ingénuament, no sé lo qu' es més dolent. Avants, si l' govern un dia ens feya una picardia, en dugas esgarrapadas s' aixecavan barricadas y desseguida ¡pim pom! quatre confitets de plom, aquí dono, allí arreplego... y un xiquet d' himne de Riego. Un hom, es vritat, rebia, pero á lo menos tenia el gust—gust noble y decent—de rebre com un valent y d' aná á Fernando Póo ab el renom de lleó. ¿Avuy?... Jo passo revista, y sento queixá al lampista, al guixayre, al sabater, al manobra, al carboner, al forné, al betas-y-fils, al comerciant de pernills...

Tothom diu mal del govern, tothom ab gust al infern ara mateix l' enviaria; pero... res, tothom voldria que aixó ls altres ho arreglessin y á n' ell no li emboliquessin... perque, ja ho veig, ocupat ab el *Litri*, que ha arribat, y las noyas pelotaris, y l' debut dels *Tres-Canaris*, y la pipa que aquilóta, y l' *tandem* y la xicota ¡qué ha de pogué un hom cuydarse de combatre aquesta farsa que ns ompla de fel la copa y se ns rifa als ulls d' Europa!...

Si senyors; estém mals ¡mals!... pero som uns carcamals que ab els mals y tot, vivim y encare ns hi divertim.

Per lo tant ¡qué tanta gresca! Preném's ho també á la fresca, perque, per més que mediti, no crech que jo aixó ho eviti ni consegueixi res més que carregá ab els neulés, exposantme á que un vehi s' arribi á burlar de mí y digui potser:—¡Pobret! ¡vés que l' preocupa á n' aquet!

C. GUMÀ.

FÍ DE FESTA

donchs, Mingo, ¿us han agradat las frasy festas de Barcelona?

Aquest Mingo es un pajés, que aquests dias hi tingut á casa: un pajés, que sense haver fet may cap discurs al Ateneo ni haverse atrevit á publicar llibres, perque apenas sab escriure, te una qualitat que á molts homes públichs els falta: sentit comú.

Nascut y criat en un recó de montanya, —qual nom no vull revelar, perque ara tots els homes públichs li aniiian á fer consultas, y l' pobre altra feyna té cultivant las vinyas y espurgant los garrofers,—ven las cosas ab criteri clá y sense preocupacions, y diu lo que pensa, procurant del pa dirne pa y de las burradas, burradas.

—Y donchs, Mingo, expliquéuvos ¡qué us ha semblat tot aixó? Vull que m' donguen lo vostre parer sobre las nostras frasy y festas.

—¿Vol que li digni en dos mots?... Pues, no m' creya que á Barcelona fossin tan curts de gambals.

—¡Hola! ¿Es á dir que us consideren defraudat?

—¡Alto! Aixó no: per un foraster com jo, passar una senmana á Barcelona sempre es un gust. La vista d' aquests carrers, d' aquests jardins, d' aquestas plassas; la contemplació de las paradats dels grans establiments de la Rambla y del carrer de Fernando; l' animació que s' observa de dia, l' iluminació que s' ven á la nit... es un espectacle verdaderament extraordinari que distreu, encanta y fins á cert punt instrueix.

—Pero ¿y las festas? ¿Qué n' teniu que dir del programa?

—¿Qué? Permétim una comparació. Hi ha una dona guapa, fresca, bona mozza. Vestida ab lo seu trajo usual, agrada á tothom y no hi ha qui no li tiri una amoreta. Però un dia, cansada de la seva senzillez, vol mudarse, y com que no té robas bonas ni quartos per comprarne, surt al carrer feta un mamarratxo y, en compte d' agradar, provoca las riallas de tots los que la veuen...

—¡Ja!... La dona gnapa es Barcelona...

—¡Justa!... S' ha volgut mudar, sense considerar que per lluhir no necessita disfressarse ab pellingos... y ja ven lo que li ha sortit...

—¿Tan malament ho hem fet?

—¡Pse!... S' han reduhit á organisar una festa major pel istil de la de Torredembarra, del Catllar ó d' Altafulla. Xiquets de Valls, gegants, colbas, coros... tot aixó, si bé més en petit que aquí, també ho veyém en las festas nostras.

—¿Y las primeras pedras?

—¡No m' fassi riure!... No es la colocació de la primera pedra lo que s' hauria de celebrar, sino la de l' última. ¿Qué n' traurém de que ara s' haja posat la primera, si encare no se sab quan se posará la segona? Los mestres de casas no fan cap gresca l' dia que comensan els fonaments: la fan quan han acabat de cubrir la teulada. Perque digui ¿y si ara per qualsevol motiu los monuments comensats no s' tiran endavant ó sofreixen entorpirments per fas ó per nefas, ahont lo posém l' entusiasme d' aquests dias? ¿qué n' fém dels discursos, dels vivas y dels aplausos?...

—¡Oh! Ab aixó en aquests moments no s' hi pensa...

—Es clá! La qüestió es allargar el programa d' una manera ó altra... y després, Deu dirá. *En un año de plazo que tenemos...*

—¡Sort que no tothom pensa com vos! Ja devén haver vist si n' hi hagut de gent en tots los actes que s' han celebrat.

—¡Naturalment! Al meu poble passa lo mateix: mentres sigui de franch, hi haji lo que hi haji, tothom hi va. ¿Predica l' rectó? Tots á l' iglesia. ¿Vé un republicá á fer una arenga? Tots á la sala del cassino. ¿Compareix un xarlatán que fa jochs de mans y ven un remey pels ulls de poll? A la plassa á escoltarlo. Pero ¡ey!... no més á escoltarlo y á véureli ls jochs: quan se posa á vendre l' remey, tothom gira quá.

—Pero ¿volén dir que ab los forasters que han baixat á Barcelona també ha anat aixis? Ja haurán deixat alguns quartets...

—¿Ab qué? ¿Qué vol que haja comprat la pobra gent que ha vingut? El que més y el que menos ha aprofitat la rebaixa dels trens pera arribarse á Barcelona pels seus assumptos... y en quant á gastar... á no ser que hajan comprat bacallá sech per una temporada!...

—Vol dir, donchs, en resúm, aixó per vos no han sigut tals frasy ni tals festas...

—Per lo menos, no han sigut frasy y festas dignas d' una ciutat com Barcelona. Una capital com aquesta ha de fer cosas grossas, notables, que demostrin ingeni y esplendides y s' apartin de lo que ordinariament sol ferse en vilas y viletas.

—¡Ah, Mingo!... Per aixó s' necessita temps, diners... y avuy la ciutat no té una cosa ni altra.

—¿No? Pues... miri. Una vegada en una casa m van convidar á dinar. Va ser un tiberi magre, raquitich, una miseria que no podia anar ni ab rodassas. Al final l' amo de la casa va excusarse, dihentme que si no m' havia obsequiat millor era perque no havia tingut temps de preparar lo dinar, y ademés perque las circunstancias no eran gayre apropiat per fer gastos. Jo, naturalment no vaig dir res, pero vaig pensar: Quan no s' pot fer bé una cosa, lo més senzill es no ferla.

—Lo qual vol dir... —Que de las frasy y festas de Barcelona penso exactament lo mateix que de aquell convit.

FANTASTICH.

ESPRES de haver fet el maco á Lisboa ab els barcos nous de l' esquadra que tants milions ens costan, quan vingué l' hora de sarpar jancas qui 'us arranca! Estavan fortament clavadas y no volían seguir. Un dels acorassats ne va perdre una y un gran tros de cadena.

Pero aquests y ls altres van perdre ademés el temps de una manera llastimosa. La proba es que havent de marxar á las vuit del matí no van poder efectuarlo fins á las cinch de la tarde.

Ab las esquadras de n Beranger ens succeheix com á aquell infelís qu' estrenava sabatas. Mentres estava assentat menos mal, pero aixis que donava un pas ¡ay la mare!... li feyan veure las estrellas.

Los bisbes que s' trobavan á l' estació de Madrid á la arribada de la reyna, no van tenir cap reparo en que n Navarro Reverter els besés l' anell.

¡Pobres bisbes, ja están ben frescos! La morrada del ministre de Hisenda, lo menos lo menos els costará l' anell.

Sabut es que l' alé dels excomunicats put á sofre, y que la bravada sulfurosa fa tornar llejtos, de color de rovell d' ou covat los metalls preciosos. Per lo tant, ja poden llensarlos.

Pero no: mal per mal mes valdrá que ls regalin á n' en Navarro Reverter, qui, mentres hi aplicava ls llabis, hi calaria ls ulls, dihent entre ell:

—¡Má noy, si me ls podía empenyar!...

Deyan que l' emperador de Austria y l' de Alemania havían convingut en no permetre ni tolerar baix cap concepte las intrusions dels Estats-Units en la qüestió de Cuba.

—¿Quina sort ou Espanya estiga constituída monárquicament!—me deya un entusiasta de las caducas institucions.—Gracias á tenir monarquia disposar de la poderosa ajuda de Alemania y Austria!...

En lo precis moment en que aixis parlava, vingué la noticia desmentint que ls citats emperadors hajan pensat en semblant cosa.

Y llavoras li vaig respondre:

—Té rahó al parlar de la poderosa ajuda. Pero ¿sab vosté com ens la donarán? ¡Ab xeringa!...

—Que vol dir?—me preguntá mitj alarmat.

—Llegeixi aquest telegrama y veurá que qui com nosaltres se troba á l' estacada no te mes remey que *xeringarse*.

Molts bisbes dels que menjan la sopa boba del govern, s' han adherit al seu company de Palma. En *Cinet* els ha encinat y ara ja forman un feix.

Bonica ocasió perque un govern d' energia aquest feix se l' carregués á coll y l' tirés al foch de una gradada. Però ls que tenim ara no ho farán, y si ho intentan morirán aplastats. La *Uenya* clerical pesa molt per haverla deixada engruixir massa, gracias á las complacencias inauditas del régimen imperant. Ja ho diu lo refrán: «Tal farás, tal trobarás.»

Un eco de Panticosa, durant la temporada d' istiu.

A n' aquell balneari va anar com cada any, en busca de la salut que no li poden proporcionar ni las oracions ni l' aygua de Lourdes, l' insigne Marqués de las Cinquillas. Y las personas allí presents notaren qu' en tots los seus passos anava sempre acompanyat de un jesuita.

Jesuita al dirigirse á l' aygua, al sortir á passeig, al

menjar, al pendre café, y fins se creu que al llit, quan al vespre s'hi ficava. Ni un corp a la farúm de una rosa consumida, mostra mes constancia que 'l jesuita al olor dels milions del acaudalat marqués.

Algú fins cregué que la companyia incessant del Lolyola, entrava en las prescripcions facultativas. Y deya ab aquest motiu:

—No ho duptin: si 'l jesuita logra alleugerirli la butxaca, 'l malalt tindrà menos pés sobre 'l fetje y 's trobará millor.

El *Noticiero* parlant del sermó predicat per un frare a la Mercé 'l dia de la festa, diu que resultá 'l oració sagrada «bella en la forma y profunda por los elevados conceptos vertidos.»

¿Cóm se compren que una cosa pugua ser profunda precisament para ser elevada?

Al que resolgui aquest geroglífich, se procurarà que 'l bisbe de Coria 'l beneheixi.

A la provincia de Castelló de la Plana s'ha alsat una petita partida carcunda, que ha sigut disolta immediatament.

Está vist que 'ls lloparróns del rey de las húngaras no poden contenir la seva impaciencia.

Aixís comensan á Espanya las guerras civils carlistas.

Primer una petita granallada; després alguns florons, al últim un gran tumor.

Afortunadament, després de fer patir molt, acaban totas com los tumors madurs, ab un reventament general.

Coincidencia rara.

Lo tren real que venia de San Sebastián tingué de detenirse á Avila, ahont se trobava en Sagasta, mes temps del marcat en 'l itinerari á causa de no funcionar els frenos.

Precisament, al veure que no 'ls cridavan al poder, ja feya molts días que deixan de funcionar els frenos dels fusionistas.

La nota política de la senmana pot resumirse en breus termes.

Que 'ls conservadors cauhen, que no 's mouhen de dalt; que 'ls fusionistas puján, que no 's mouhen de baix.

Dels dos partits polítichs de la restauració quan 'l un fá 'l ánech, 'l altre fá 'l gall... y vice-versa.

A última hora 'l Azcárraga, quan menos s'ho pensa va ha tingut que presentar la dimissió.

¿Qui pujará?

Mentres s'está imprimint lo present número, la reyna consulta als prohoms de la política, als capitans generals y á las demás personas de significació.

Molts son los que apóstan per la pujada de 'n Sagasta y 'ls fusionistas.

Éa aquest cas será precís explorar la voluntat dels tinents y subtinents, que 'l última vegada 'l van fer caure del candelero. Sobre tot, per lo que pugui ser, que no se 'n descuidin.

SOLUCIONES

A L' INSERTAT EN L' PENULTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—Vi-o-la.
- 2.ª ANAGRAMA.—Eram—Mure.
- 3.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Mustela.
- 4.ª GEROGLÍFICH.—Com mes tens, més desitjas.

Han en tavinat totas las solucions los ciutadans Nom Espe-ro, A. dels Fab ons, Pau Ricot y E. Legardere: n'han endavinadas 3 Peret de la Tartana, Gabot Sense-nas, Piltrafa y N. Manel Suau: 2 Un propietari y Toca-corns y 1 no més Un cas-sadó de perdus. Pera Borrinba y Un Torero de Hivern.

ENDEVINALLAS

ANAGRAMA

Un tot lo Sr. Siqué
va dir que al seu hort tenia
molts total y que volia
cuydarlos, pero molt bé.

JOAN T. FORTUNY.

TRENCA-CLOSCAS

LOLA TORRENT
DEL ESTE

Formar ab aquestas lletres el títul d' un drama castellá.
I. TORRENT DE ARENYS.

GEROGLÍFICH

•••
+
F I M I

+
F I M F I

SALVADOR PORTA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Silu Babar, P. Pet, Granota, Antonet del Vendrell, Noy Pinto, J. Gasset, Un Drapaire, Ana Clet, B. Lengim, F. Julian, S. Juncadella, Roman Kovira, J. Fernandez, E. Janer, A. del Franco, M. Rossell C., M. Montfort Grané, G. Trullas, Afayta Canaris, Barrambola, J. Marcé, Un Aficionat, Pepet de 'l Ala, J. Trillas, J. Vila Fontseré, J. M. Ribas, P. Baldufa y Joan Barretina.—Lo qu'envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans Peret del C., B. Erias, B. Nani, M. Rigol, L' home dels nassos, J. Casas, R. Nalltur, M., R. Sogas, Saldoni Ximus, J. F. Gervasi, J. Pedrins, J. Castellet Pont, Domingo Ducet, R. Pujol, D. Ferrer, Miqueló Masquet R., Joan A. Torné, F. Garcia, Florenci Quer, J. Tomás Biscamps, Gounella poétich, Tap de suro Vilafranqui, Sisket de Paila, Melon Cansado, J. Xicart, Epigramatich, J. Santamaria Vinyals, Sanch de Cargol, Fidel Delfi, Emili Albert, Olimé Trebla, C. G. Redembach, y Pepet Panxeta.—Inse'tarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

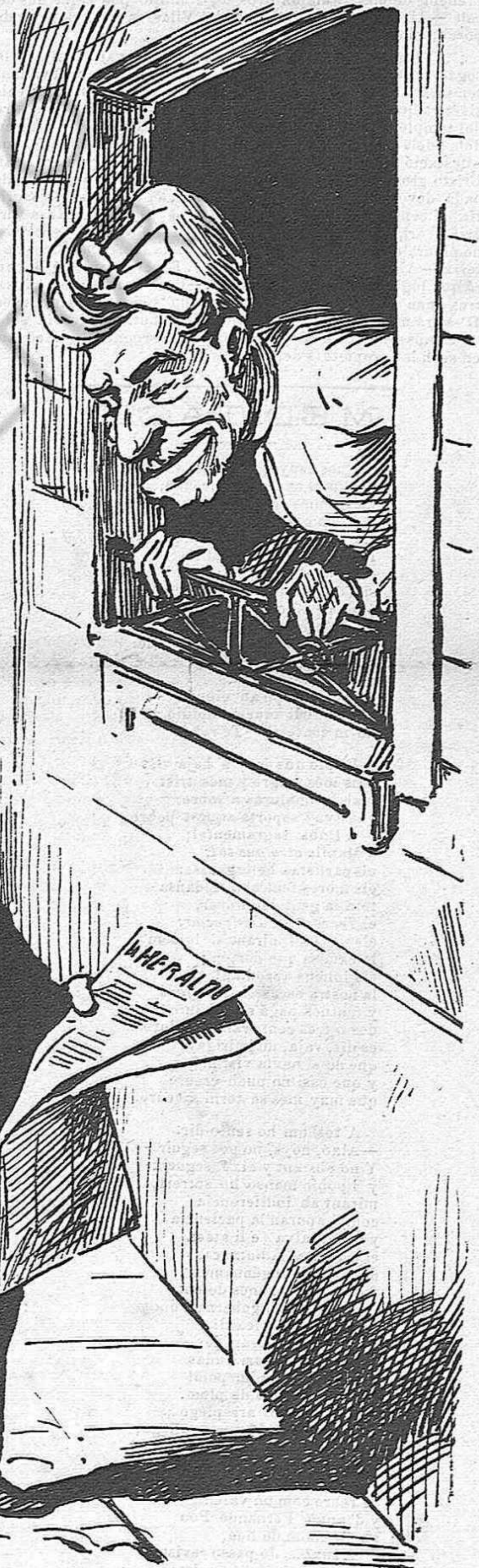
Ciudadá Juliá Carcassó: ¿No podria enviarnos un' altra composicio que no sigúes tan romantica?—A. Rius y Vidal: Las dos composicions van bé.—J. Arqui y C.: La de vosté la trobém mansa.—E. Riera M.: La mes curta está algo millor que 'l altra, en la qual no hi trovém el compte: veurém de aprofitarla en algun dels dos almanachs.—M. Agut: Lo que 'ns remet es molt fluix.—R. Turner T.: Los dos quadrets tenen un estil molt pedestre, adoleixent de falta de condiciones literarias.—I. Aví Eiera: La composicio queda aceptada.—F. Llenas: Idem la de vosté.—F. Leporace: Se 'ns ha dit que las composicions qu' envia no li surten del cap, sino del porta-monedas: hi ha qui jura que coneix el verdader autor a qui vosté las compra. Baix aquesta impressio no extranyi que 'ns abstinguem de publicarlhas.—A. Cortina Rivera: La poesia es arreglable.—J. Miralles: No 'ns atrevim á publicar mes que 'l epigrama.—Vicentó: Es fluix.—J. Bertrán de la Serra: No 'ns fa pesa.—I. Soler: Generalment los epigramas qu' envia pecan de massa grassos.—I. de la Guardiola: La contestacio de la senmana passada anava per vosté, y avuy la reitarem.—Morangy: No 'ns decidim á aprofitar mes que un pessiguet de pebre y tal vegada la composicio titulada Solo.—B. Cibera: En 'l article que envia hi ha mes bona voluntat que bon estil literari.—Arrossaire Vilafranqui: La ressenya de la excursió no es gaire propia de la indole del periodich, sobre tot tal com está escrita, ab mes minuciositat que colorit. La composicio pot insertarse; pero digui: ¿es realment popular sense haver sigut llimada ni corregida?—Quimet de 'l Oli: L' article te poca novedat.—V. Tarrida: La composicio va bé.—R. Massip: N'aprofitarem alguns, per mes que 'ns sembla qu' en las reme-as dels anys anteriors n'hem trobat de mes xispejants.—Jeph Curt: Las composicions son realment fluixas.—Virgili de Alacasa: La seva firma figurará al Almanach: no 'n passi cap ansia.—J. Sallentay: Las dos composicions van bé.—J. Bruguera Caner: Idem lo seu sonet.—Quimet: Ens envia un treball que considerém de primera: mil gracias y perseveri.—Carlos d' Alfonso: Es molt fluix.—E. Casall: Idem.—Antón del Singlot: Idem també.—J. Staransa: Va bé y gracias.—Lluís C. Callicó: Lo mateix li dihem.—J. Consom Veyam: No 'ns fa pesa.—E. Bosch: Lo dibuix va a la panera.—S. Badosa Rius: Igual que la seva composicio.—Surisenti: Va bé.—P. M. (Mataró): No podém fernes eco de qüestions particulars.—J. Tomás Biscamps: No 'ns fa 'l pés.—Japet de 'l Orga: Acusem rebut está bé.—J. Verdguer: Lo treball no te condiciones literarias.—Pistacho: Es incorrecte y las ideas ofereixen escassa novedat.—J. Biscamps: No 'ns va.—Saldoni Ximus: Aprofitarem alguna cosa.—N. (Palafrugell): La carta arriba tart pera poder ser inclosa en 'l últim número y pels Almanachs no envia res?—E. Bosch y Viola: Es fluix.—Chelin: una mica arreglada

'l última podria utilisarse.—B. Llorens: No 'ns fa 'l pés.—J. T. de V.: Gracias per 'l indicacio.—M. Benet Puigbó: No va.—Stemull: No hi trobém la gracia.—Ferrán Canellas: Trobém preferible la curta á la llarga: veurém de aprofitarla.—Deli Brezs: Lo fragment ens resulta llarch y pesat.—J. Negre y Farigola: Las lletres dels coros sense la música, semblan no mes la meytat de una composicio. ¿Per qué no envia un' altra cosa mes apropiada?—R. Domingo: Los epigramas son massa desembossats. Uly del Cant: Los seus escrits ens produheixen 'l efecte dels geroglífichs egipcis: no 'ls entenem.—Jep de 'l arpa: La composicio es rípiosa.—Carriquiri: Veurém de aprofitat un epigrama.—I. Soler D.: Escursat esta algo millor: veurém de aprofitarlo.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mítj. 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

EN ESPECTATIVA DE LA CRISIS

—Serenó sobre tot no 'us adormiu; y si 'us donan algún recado per mí, vingueu volant y truqueu fort!